

โสมขยา ธนังกุล. (2558, กันยายน) “ความประทับใจในนครศรีธรรมราช”
สารนครศรีธรรมราช. 45(9) : หน้า 18-22.

การท่องเที่ยว การเกษตร เศรษฐกิจเพียง

ความประทับใจในนครศรีธรรมราช

โสมขยา ธนังกุล

นครศรีธรรมราช อาจไม่ใช่จังหวัดที่ทำรายได้ด้านการท่องเที่ยวให้ประเทศไทยได้มากที่สุด แต่จุดเด่นของจังหวัดนี้อยู่ที่เคยเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรตามพรลิงค์อันยิ่งใหญ่ ข้าพเจ้า..ในฐานะนักเขียนสารคดีคนหนึ่งจึงได้เดินทางไปเยือนจังหวัดนี้แต่ไม่เคยมีโอกาสนั้น จนกระทั่งเพื่อนสมัยเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแนะนำให้มาช่วยวิจัยเรื่องเรือประมงพื้นบ้าน ข้าพเจ้าจึงได้มาเยือนเมืองลิเกอร์

ก่อนหน้านี้ข้าพเจ้าเคยโทรศัพท์มาขอข้อมูลด้านประวัติศาสตร์จากท่านประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช-ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรชัย ศุกระกาญจน์ ซึ่งกรุณาให้ข้อมูลด้วยความเต็มใจแม้ว่าท่านจะไม่ค่อยมีเวลา เมื่อข้าพเจ้ามานครศรีธรรมราช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรชัย จึงเป็นบุคคลท่านแรกที่ข้าพเจ้าเดินทางไปคารวะ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

โสมชยา ธนังกุล. (2558, กันยายน) “ความประทับใจในนครศรีธรรมราช”
สารนครศรีธรรมราช. 45(9) : หน้า 18-22.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรชัย สุกระกาญจน์
ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช

สาร
นครศรีธรรมราช
๑๕

แม้ว่าวันที่ข้าพเจ้าเดินทางไปจะเป็นวันอาทิตย์และอาจารย์ฉัตรชัยได้เกษียณอายุราชการไปในตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เมื่อ ๒ ปีก่อน แต่ทุกวันนี้ไม่ว่าจะเป็นวันอะไร ข้าราชการบ้านาญท่านนี้ยังคงมาทำงานด้านวัฒนธรรม ในอาคารอันเป็นศูนย์ประสานงานเพื่อผลักดันให้พระบรมธาตุนครศรีธรรมราชเป็นมรดกโลก

อาจารย์ฉัตรชัยได้กรุณาให้ข้าพเจ้าเป็นแขกของท่านมาเข้าพักในอาคารเคียงศรี ที่ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าได้ศึกษาแหล่งวัฒนธรรมประจำจังหวัดซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเมืองเดิมที่ข้าพเจ้าพักอยู่ในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อำเภอท่าศาลา เพราะเพื่อนเป็นอาจารย์ที่นั่น อาจารย์ฉัตรชัยได้ถามข้าพเจ้าด้วยความเอ็นดูเยี่ยงอาจารย์พึงมีต่อลูกศิษย์ว่า “วันนี้จะไปไหน?”

เมื่อข้าพเจ้าตอบว่า ตั้งใจจะไปพิพิธภัณฑ์แห่งชาตินครศรีธรรมราชและไปไหว้ พระบรมธาตุ ท่านได้กรุณาสั่งให้คนขับรถพาข้าพเจ้าไป เมื่อคนขับรถอธิบายว่าจังหวัดนครศรีธรรมราชนั้นมีถนนหลักอยู่สายเดียวคือถนนราชดำเนินในวันต่อมาข้าพเจ้าจึงใช้รถโดยสารเดินทางไปตามที่ต่างๆเช่น พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ บ้านท่านขุนรัฐฉวีวิจารณ์ บ้านหนึ่งตระกูลสุชาติ ทรัพย์สิน นำขึ้นชมที่พิพิธภัณฑ์เอกชนในเมืองนี้ไม่มีการเก็บค่าเข้าชม ในขณะที่พิพิธภัณฑ์เอกชนบางแห่งในเขตปริมณฑลเก็บค่าผ่านประตูถึง ๓๐๐ บาท เงินจำนวนนี้อาจไม่มากสำหรับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ แต่มันคือค่าแรงที่กรมกรได้ใน ๑ วัน จึงอาจเป็นการปิดกั้นโอกาสที่ชนชั้นล่างจะได้เรียนรู้ด้วยตา นอกจากเรื่องค่าผ่านประตูแล้ว ค่ารถโดยสารในนครศรีธรรมราชก็เป็นส่วนหนึ่งซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจเพราะไม่ใช้ราคา ๒ มาตรฐานเหมือนหลายจังหวัดที่เคยไป ถ้าไม่คืนหน้าเสียอีกราคาหนึ่ง ไม่ต้องว่าถึงฝรั่งต่างชาติที่ถูกรถรับจ้างบางจังหวัดจึงดูดีเป็นอาทิจนอยู่แล้ว สองแถวเมืองคอนบางคันแขวนผลไม้เอาไว้ให้ผู้โดยสารทานฟรี บางคันแถมลูกอมให้พร้อมเงินทอนค่าโดยสาร แล้วจะไม่ให้ประทับใจในจังหวัดนครศรีธรรมราชได้อย่างไร

โสเมชยา ธนังกุล. (2558, กันยายน) “ความประทับใจในนครศรีธรรมราช”
สารนครศรีธรรมราช. 45(9) : หน้า 18-22.

ในการเดินทางไปเก็บข้อมูลเรื่องประมงพื้นบ้านที่อำเภอท่าศาลา ข้าพเจ้าได้มองทะเลไทยในมุมใหม่..คุณค่าของทะเลไทยมิได้มีแค่การดูเงินตราจากชาวต่างชาติที่มานอนอาบแดดตามชายหาด หากแต่ทะเลคืออำนาจของชาวประมง ทะเลไทยทำให้พวกเขาหาเลี้ยงตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาเงินตราจากต่างประเทศ การมาอ่าวไทยทำให้ข้าพเจ้ามองเห็นได้ลึกซึ้งกว่าการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอันเต็มไปด้วยวัดดูแต่ขาดตำนาน ในขณะที่การทำประมงพื้นบ้านนั้นสืบทอดมาจากภูมิปัญญาพื้นบ้านอันยาวนาน

โสมขยา ธนังกุล. (2558, กันยายน) “ความประทับใจในนครศรีธรรมราช”
สารนครศรีธรรมราช. 45(9) : หน้า 18-22.

ทุกครั้งที่เดินทางไปตามจังหวัดต่างๆ ข้าพเจ้าจะถือโอกาสทำสารคดีเรื่อง COLLECTOR ให้กับวารสารฉบับหนึ่ง เมื่อมานครศรีฯจึงเป็นโอกาสที่จะติดต่อขอสัมภาษณ์ผู้ใหญ๋เอี่ยม เรื่องดัชนี เจ้าของพิพิธภัณฑ์หาดทรายแก้วแห่งอำเภอท่าศาลา ผู้ใหญ๋เอี่ยมไม่ทำให้ข้าพเจ้าผิดหวังทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ สิ่งของซึ่งท่านสะสมเอาไว้มีมากจนคนสัมภาษณ์ตั้งตัวไม่ทันว่าจะให้ผู้ใหญ๋เป็นนักสะสมสิ่งใด ไม่ว่าจะเป็นฝ้ายก กริช ดาบ ถ้วยชาม เครื่องเรือน ลูกปัด ภาชนะ พระพุทธรูป ส่วนมีมากมายภายในพิพิธภัณฑ์ของผู้ใหญ๋ แต่เหนือสิ่งอื่นใดคือน้ำใจและความจริงใจที่ผู้ใหญ๋มีให้แขกผู้มาเยือน จากการสนทนา ข้าพเจ้าสัมผัสได้ถึงความรักภักดีต่อประเทศชาติของผู้ใหญ๋บ้านหญิงซึ่งมาจากคนหาเช้ากินค่ำไม่มีโอกาสได้ร่ำเรียนมากนัก แต่ผันตัวมาเป็นนักสะสม ยอมเสียเงินทองเพื่อรักษาสมบัติของชาติเอาไว้ให้ชุมชน เมื่อผู้ใหญ๋เอี่ยมได้ทราบว่าข้าพเจ้าต้องทำสารคดีเรื่องบ้านในดู่ ท่านได้กรุณาติดต่อผู้รู้ให้ข้อมูลแก่ข้าพเจ้าซึ่งเริ่มจะวิเคราะห์ได้ว่า เหตุใดชาวนครศรีธรรมราชจึงสืบสานวัฒนธรรมเอาไว้ได้อย่างมั่นคงเข้มแข็งยิ่งเมื่อได้อ่านหนังสือสารนครศรีธรรมราชฉบับเก่าๆในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความประทับใจ เกิดแรงบันดาลใจในการเขียนสารคดีเพื่อตีพิมพ์ในนิตยสารฉบับนี้ที่ชาวนครศรีฯช่วยกันทำให้เป็นหนังสือประจำจังหวัด ลูกหลานเมืองคอนควรช่วยกันรักษาไว้เพราะมิใช่ว่าทุกจังหวัดจะมีหนังสือดีแบบนี้

ตลอดชีวิตของการเป็นนักเขียนสารคดีที่ต้องท่องเที่ยวไปตามจังหวัดต่างๆ ข้าพเจ้าปวารณากับตนเองว่าจะเดินทางต่อไปตามจังหวัดใหม่ๆจะไม่ย้อนกลับไปยังจังหวัดเดิมให้เสียเวลาเด็ดขาด เพิ่งจะมานครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดแรกที่ยากกลับไปสัมภาษณ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตอิสระในความเป็นไท หยิ่งในศักดิ์ศรีที่สั่งสมมานานเป็นจังหวัดที่เข้มแข็งด้านวัฒนธรรมจนน่าจะนำไปเป็นแบบอย่างให้กับจังหวัดอื่นๆทั่วประเทศได้ตระหนักว่า“ถ้าทุกชุมชนเข้มแข็ง ประเทศชาติก็จะเข้มแข็ง”

ผู้ใหญ๋เอี่ยม เรื่องดัชนี

โสมขยา ธนังกุล. (2558, กันยายน) “ความประทับใจในนครศรีธรรมราช”
สารนครศรีธรรมราช. 45(9) : หน้า 18-22.

สารนครศรีธรรมราช

สำหรับคนสมถะอย่างข้าพเจ้ามองว่า คุณค่าของแต่ละจังหวัดนั้น มีอาจวัดกันด้วยเงินตราที่นำเข้ามา ถ้าหากทางจังหวัดไม่ชัดเจนในการรักษาเอกลักษณ์ของชาติเอาไว้ เงินทองก็กลายเป็นของไร้ค่าที่ถูกต่างชาตินำเข้ามา เพื่อล่อให้คนในจังหวัดมกมายอยู่ภายใต้ลัทธิวัตถุนิยม แล้วชนชาติไหนใครเขาจะชื่นชมชาวไทยจากใจจริง ในเมื่อเราเป็นคน “ซื้อได้”

ในฐานะที่เป็นชาวกรุงเทพฯ ข้าพเจ้าขอเป็นกำลังใจให้ชาวนครศรีธรรมราชรักษาเอกราชทางวัฒนธรรมต่อไป ให้นานที่สุด เพื่อประเทศไทยที่ทุกคนเป็นเจ้าของ สำหรับตัวข้าพเจ้าตั้งใจจะสื่อสารเรื่องราวด้านวัฒนธรรมอันได้มาจากความเอื้อเฟื้อของนักปราชญ์ชาวนครศรีธรรมราชให้แก่ผู้อ่านสารนครศรีธรรมราชในโอกาสต่อไป

ขอขอบคุณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรชัย ศุกระกาญจน์ ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้ใหญ่แย้ม เรืองดิษฐ์ เจ้าของฟาร์มปศุสัตว์หาดทรายแก้ว อำเภอบำลือ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ดร.จรัส พินิจสกุลดิษฐ์ คอลลิณส์ อาจารย์ประจำสถานวิจัยความเป็นเลิศความหลากหลายทางชีวภาพแห่ง
คาบสมุทไทย สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

นายเจริญ ใต้ฮิเตต ประธานกลุ่มอนุรักษ์ประมงพื้นบ้าน บ้านในถุ้ง อำเภอบำลือ จังหวัดนครศรีธรรมราช

นางสาวทิวาภรณ์ ฤทธิทอง บรรณารักษ์หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บ้านท่านขุนรัฐดิวิจารย์

บ้านหนังตะลุงสุชาติ ทรัพย์สิน

โนราห์และนายหนัง จำเียร คำหวาน

